

29, 25. am Ende eines adj. comp.: अ० MBh. 13, 281. तुल्य० Spr. (II) 2584. छदष्टपर० 6908. कल्पितान्योऽन्य० Kumāras. 6, 76. तपित० Rāśa-Tar. 3, 384. प्रौढ० 476. Die Ergänzung a) im infin. R. 4, 54, 8. Kathās. 114, 94. Rāśa-Tar. 4, 101. 261. — b) im dat.: ताराणामेव सामर्थ्यं मलनाशाय वासनासु Spr. (II) 1239. अथत्योत्पादनाय सामर्थ्यमलभमानः Śiś. zu RV. 1, 125, 1. — c) im loc.: स्वयं राजा विषमस्थः परेषु सामर्थ्यमन्विच्छति MBh. 5, 746. तत्सेवनार्थं सामर्थ्यं कस्मिन् मम कर्मणि Rāśa-Tar. 3, 308. किमर्थक्रियोः स्थायिनः सामर्थ्यमस्ति नो वा Sārvadarśanas. 9, 22. स्वकार्यकारणे 38, 17. fgg. — d) im comp. vorangehend: सर्वसामर्थ्यलिप्सु Macht über Alle MBh. 3, 11811. भुवः पालनसामर्थ्ययुक्तः Mārk. P. 18, 9. कीर्तनदर्शन० adj. Rāśa-Tar. 3, 219. — अ० Unvermögen, Unfähigkeit Pañśāt. 69, 3. Sārvadarśanas. 12, 5. 26, 2. Kusum. 31, 9. — 6) सामर्थ्यात् am Ende eines comp. = वशात् vermöge, in Folge von, gemäss Kāṭy. Ān. 1, 1, 4. 6, 26. 4, 1, 10. 2, 30. 5, 1, 10. 9, 5, 1. 12. 31. 18, 5, 7. 25, 4, 25. Kāṭy. 3, 2, 21. Suṣa. 1, 147, 9. 2, 1, 8. Kām. Nitis. 1, 36. 16, 3. Verz. d. Oxf. H. 48, 6, 12. 35. Pañśāt. 263, 7. Čāṅk. zu Bṛh. Âr. Up. S. 44. 117. zu Kāṇḍ. Up. S. 39. Comm. zu TS. Prāt. 1, 61. 5, 25. 9, 13, v. 1. 21. 13, 14. 16, 13. 19. zu P. 1, 1, 69. 3, 46. 2, 2, 3. 7, 1, 36. Sārvadarśanas. 17, 4. 98, 20. fgg. 123, 22. — 7) die wirkende Kraft eines Wortes so v. a. seine Bedeutung, Function Kusum. 34, 11. 60, 5. — 8) fehlerhaft für सामर्थ्य Vāñh. Bṛh. S. 41, 12. für सामर्थ्य Pañśāt. 66, 9. — Vgl. निः०.

सामर्थ्यवन् (von सामर्थ्य) adj. Etwas vermögend, mächtig MBh. 2, 618.

सामर्थ्य (2. स + 1. अमर्ष) adj. (f. स्त्री) ungehalten, empört, entrüstet, aufgebracht R. 1, 63, 11. Spr. (II) 4280. 6122. 6240. Kathās. 38, 6 (रिपुं प्र-ति). 143. 42, 74. 74, 31. Pañśāt. 66, 9, v. 1. ०म् adv. Mṛśāh. 19, 17. ०ता f. nom. abstr. Ragh. 7, 41. Bhāṭṭ. 2, 3. — सामर्थ्यविपन्नया (गिरा) Buñg. P. 4, 4, 10 ist in सा अमर्ष० aufzulösen.

सामलायनं adj. von समल gaṇa पत्तादि zu P. 4, 2, 80.

सौमलेय desgl. gaṇa सख्यादि zu P. 4, 2, 80.

सामर्त्य desgl. gaṇa सैकाशादि zu P. 4, 2, 80.

सामवत् (von सामन्) m. N. pr. eines Mannes Verz. d. Oxf. H. 74, 6, 2. 3.

सामवर्ण्य (von समवर्ण) gleichfarbig) n. Gleichfarbigkeit Pañśāt. 3, 9, 15.

सामवश adj. der Ausgleichung des Metrums dienend, dadurch veranlasst RV. Prāt. 1, 15 (25). संधि 7, 1. 13, 12.

सामवाद (3. सामन् + वाद्) m. pl. gute Worte Spr. (II) 7010.

सामवायिकं (von समवाय) 1) adj. P. 4, 4, 13. mit etwas Anderem zusammenhängend, inhärent Schol. zu Kāṭy. Ān. 490, 3. fgg. — 2) m. a) Teilnehmer an einer Versammlung, Zuschauer Mālav. ed. Bomb. 21, 6, v. 1. — b) Minister H. 719.

सामविद् adj. den Sāmaveda kennend H. 819.

सामविधान n. die Anordnung der Sāman Schol. zu Līṭy. 6, 1, 1. Titel einer Schrift (vollständig ० ब्राह्मण) Ind. St. 1, 60. 471 (auch ० भाष्य). 4, 375. fgg. Müller, SL. 190. 348. fgg. Verz. d. B. H. No. 1173. Verz. d. Oxf. H. 378, 6, No. 382. herausgegeben von A. C. Bunnell, London 1873 (Volume I) und in Calcutta (शाकाब्दः १७५२).

सौमविप्र adj. des heiligen Gesanges kundig RV. 5, 54, 14.

सामवेद m. der Veda der heiligen Gesänge (die Saṃhitā desselben herausgegeben von Benfey) H. 249. TBh. 3, 12, 9, 1. Ait. Br. 3, 32. Čāt. Br. 11,

5, 8, 3. 12, 3, 4, 9. 14, 4, 2, 12. Čāṅk. Ān. 3, 21, 5. 16, 2, 31. सामवेदः स्मृतः पित्र्य-स्तस्मात्स्यामुचिर्धनिः M. 4, 124. वेदानां सामवेदो ऽस्मि sagt Kṛṣṇa Bhag. 10, 32. MBh. 13, 915. Kathās. 49, 157. VP. 3, 4, 13. 6, 1, 7. Verz. d. Oxf. H. 28, a, N. 2 u. s. w. ० विद् M. 12, 112. ० वेदात्तग MBh. 12, 13592. ० रात्र् unter den Namen Viśṇu's Pañśāt. 4, 3, 171. ० सार् desgl. 50. ० चक्रेता f. Titel einer Schrift Verz. d. Oxf. H. 387, a, 17. ० वेदार्थप्रकाश m. 379 b, No. 396. fgg. ० रुक्ष्य n. Mack. Coll. 1, 9.

सामवेदिक s. सामवेदिक.

सामवेदीय adj. zum Sāmaveda in Beziehung stehend Colebr. Misc.

Ess. 1, 80. Weber, Pratiśāh. 72. Kenop. in der Unterschr.

सामवेदिक adj. dass. Schol. zu Kāṭy. Ān. 25, 1, 12. ० वेदिक Müller, SL. 280.

सामशिरस् adj. die Sāman zum Haupte habend Kaush. Up. 1, 7.

सामश्रवस् m. N. pr. eines Mannes Čāt. Br. 14, 6, 2, 3.

सामश्रवत् m. patron. von सामश्रवस् Pañśāt. Br. 17, 4, 8.

सामश्राद्ध n. oder vollständig ० तत्र n. Titel eines Abschnittes im Smṛitivatīva Verz. d. Oxf. H. 289, 6, No. 693.

सामसंज्ञिता f. eine Redaction der Sāman Ind. St. 1, 244. Hariv. 1081.

सामसंख्या f. Titel eines Paṇḍishā des Sāmaveda Verz. d. Oxf. H. 377, 6, 1 v. u.

सामसरस् n. oder ० स n. N. eines Sāman Ind. St. 3, 210, 6. 243, 6.

सामसावित्री f. Bez. einer best. Sāvitri Gobh. 3, 3, 3 in Ind. St. 10, 131.

सामसुर m. oder ० स n. N. eines Sāman Ind. St. 3, 210, 6. 243, 6.

सामसूक्त n. Bez. bestimmter Sūktas (vgl. सामप्रगाथ) Āc. Čā. 8, 7, 11. Čāṅk. Ān. 12, 6, 5. 18. 8, 4.

सामस्त (von समस्त) Pat. zu P. 4, 2, 104 (lith. Ausg. 4, 78, 6). सामस्तं नाम शास्त्रम् Kaṭṭ. vielleicht die Lehre von den zusammengesetzten Wörtern.

सामस्तम्ब m. patron. (wohl von सम-स्तम्ब) Pravarāṇḍas. in Verz. d. B. H. 55, 33.

सौमस्तिक adj. von सामस्त Vārtt. 19 zu P. 4, 2, 104.

सामस्त्य (von समस्त) n. Gesamtheit Schol. zu Kāṭy. Ān. 122, 14. Pratiśāh. 78, 6, 5. 92, 6, 9.

सौमस्थ्य (von समस्थ) n. das Sichbefinden in guten, glücklichen Verhältnissen gaṇa ब्राह्मणादि zu P. 5, 1, 124.

सामाङ्ग (2. सामन् + 3. अङ्ग) n. Theil eines Sāman Nṣa. Tāp. Up. in Ind. St. 9, 86.

सामाचारिकं adj. von समाचार gaṇa विनयादि zu P. 5, 4, 34.

सामाजिकं adj. = समाजे रत्नति P. 4, 4, 33. Schol. m. Teilnehmer an einer Versammlung, Zuschauer AK. 2, 7, 16. H. 481. 284. Schol. Mṣd. bh. 9. Mālav. 17, 33. Mālatim. 4, 13. Ratnāy. 2, 17. Verz. d. Oxf. H. 139, 6, 7. 141, 6, No. 289, Z. 18. Śiṃ. D. 26, 9. 32, 2. 229. Pratiśāh. 59, 6, 1. 3. 60, 6, 6. Comm. zu Daṣar. 4, 1, 3. zu Kāṇḍ. 1, 6.

सामातान (2. सामन् + आतान) m. = सामप्रगाथ Čāṅk. Ān. 15, 9, 6.

सामात्य (2. स + अमात्य) adj. 1) nebst den Angehörigen Āc. Čā. 2, 3, 7. — 2) nebst den Ministern MBh. 5, 7015. 7508.

सामात्साम्य (von समात्, abl. von 2. सम, + 2. सम) n. Aufeinanderfolge gleicher Ausgänge und Anfänge Līṭy. 6, 6, 2. Comm. zu 5.

सौमानयामिक (von समानयाम) adj. in demselben Dorfe befindlich u.